

Kurssi: Luova kirjoittaminen: Lyriikan kirjoittaminen
Opettaja: Johanna Venho
Oppilas: Frank Krokfors
Päiväys: 23.3.2020

Tehtävä: 26.3. mennessä ja vastaa kysymyksiin:

Minkä kirjan luit?

Referoi kirjaa tiiviisti.

Mitä keinoja runoja käyttää monimerkityksisyyden luomiseen – ja miksi monimerkityksisyys on runossa niin keskeistä?

Mitä kirja antoi sinulle runon kirjoittajana?

Tekstin pituus kaikkineen n. 2000 – 3000 merkkiä.

Valitsin kurssikirjallisuudesta Tommi Parkon kirjan ”Intohimoa ja millimetripaperia”, joka on julkaistu vuonna 2016. Kirjan teema käsitteli nykyaikaisen kirjapainon mahdollistamaa itsenäisten kirjoittajien luovuusastetta. Parkon kirja toimii periaatteessa metodioppaana runonkirjoittamista varten, vaikkakin siinä on myös kohtia, jotka toimivat yhtä lailla metodologian oppaana lyyrisen, tekstikeskeisen runouden tutkimista varten. Hän on käyttänyt kirjansa taustakirjallisuutena esimerkiksi Pertti Anttosta sekä T.S. Eliottia, kuten myös lukuisia suomalaisten runoilijoiden runokokoelmia sekä niihin liittyviä referaatteja.

Toinen kappale käsitteli runon lähtökohtia sekä esimerkiksi logiikkaa ja rytmiä. Parkko käsittelee kauttaaltaan erilaisia runollisia ilmaisukeinoja havainnollistamalla rytmiin liittyen mallinnuksen sen eri tekijöistä:

- fonologinen taso
- grammaattinen taso
- semanttinen taso
- pragmaattinen taso
- typografinen taso

Parkon kirjan kautta runojen kirjoittamista pystyy havainnoimaan tekstikeskeisellä paradigmalla. Hänen analyysinsä jaottelee hyvin runoja sen kautta, mitä esimerkiksi suomalaisessa runoudessa on olemassa – eli sen kautta mitä kaikkea on julkaistu ja mitä teoksiin yleensä

kuuluu. Mielenkiintoinen havainto oli sekin, että 50 vuotta sitten runokokoelmia julkaistiin vuodessa vain 30, kun nykyisin kustantaja hyväksyy niitä vuodessa satamäärin.

Mielenkiintoista hänen kirjassaan olivat rakenteellisiin havaintoihin liittyen jännitteiden käsitteleminen. Hänen mukaansa vastakkain asetteleminen saa aikaan jännitteen kahden pisteen välillä, mikä luo niiden välille energiaa. Se kehittää oman näkemykseni mukaan vääränkin laista kontrastia runon kannalta. Hänen mukaansa esimerkiksi ”toistettujen ilmausten keskinäinen verkosto” (Parkko, 2016: 190-192) toimii tässä suhteessa vaihtoehtoisesti jännitteiden luomiseksi, mikä oli mielestäni arvokas havainto.

Parkko käsitteli kirjassaan monimerkityksisyyttä runoilijan luomistyön näkökulmasta. Hänen mukaansa runoteoksen on tarkoituksenmukaista luoda monimerkityksisyyttä lukijaa varten. Kirjoitetun runon tarkoitus on sisällyttää monimerkityksisyyttä. Tavallaan Parkkoon viitaten voitaisiin sanoa, että mitä useammalla tavoin runo voidaan käsittää, niin sitä parempi runo on kyseessä. Käsittääkseni hänen mukaansa runon funktio olisi toimia monimerkityksisyyden kanavana, ikään kuin irrottaa symboleita niiden tavanomaisesti koetuista seemoista, jotta runon ilmaisuvoima tuottaisi yhä enemmän merkityksiä – yhdessä ainokaisessa asussa.

Runojen kirjoittamisen subjektina mielestäni parallelismi oli parhaiten mieleeni jäävä seikka siksi, että käyttäisin sitä runojen tekemisessä. Se palautuu suulliseen runouteen siinä, missä se havaitaan esimerkiksi Lönnrothin Kalevalassa. Parallelismin keinoin sama asia ilmaistaan periaatteessa kahdesti: ”Kirjoittaa runokirja, punoa monia runoja”.